

være tvivlsomt, om en sådan indberetningsordning kunne bibringe væsentlig ny viden om anvendelsen af § 185 i praksis. Udvalget anførte i den forbindelse følgende:

»For det første vil der formentlig være tale om meget få tilfælde, og for det andet vil en afgørelse om, i hvilket omfang der kan ske bevisførelse om et voldtægtsoffers tidligere seksuelle adfærd, være baseret på en meget konkret vurdering, hvor mange af sagens øvrige momenter spiller ind. En indberetningsordning vil i øvrigt af praktiske grunde kun kunne omfatte udtrykkelige afgørelser, hvor retten typisk ved kendelse i tilfælde af tvist mellem parterne træffer afgørelse om, hvorvidt et bestemt vidne kan føres eller et bestemt spørgsmål stilles.«

Under henvisning til den særlige interesse, som var knyttet til reglerne om voldtægtsofre, og som var kommet til udtryk i folketingsbeslutningen, foreslog Strafferetsplejeudvalget dog, at der blev iværksat en indberetningsordning for afgørelser i kendelser og eventuelle domme vedrørende retsplejelovens § 185, stk. 2, gennem en tre-årig periode.

Strafferetsplejeudvalget anførte i den forbindelse, at indberetningsordningen ikke mere generelt kunne belyse de tilfælde, hvor det ikke drejer sig om en nærmere angivet bevisførelse, men blot om enkelte spørgsmål til personer, der i øvrigt afhøres. Anvendelsen af retsplejelovens § 185, stk. 2, i relation til enkelte spørgsmål til forurettede eller andre ville i øvrigt ifølge udvalgets opfattelse bedst kunne løses gennem dommerens retsledelse.

Det var efter Strafferetsplejeudvalgets opfattelse det sikre udgangspunkt, at der under henvisning til ordlyden af og forarbejderne til § 185, stk. 2, ikke kan ske bevisførelse vedrørende et voldtægtsoffers tidligere seksuelle adfærd, idet bestemmelsen skal anvendes restriktivt. Denne opfattelse blev endvidere bekræftet af en spørgeskemaundersøgelse, som udvalget havde lavet.

Strafferetsplejeudvalget overvejede endelig spørgsmålet om bistandsadvokatens rolle i relation til retsplejelovens § 185, stk. 2. Udvalget anførte i den forbindelse følgende:

»Bistandsadvokaten bør således have mulighed for ikke blot at gøre indsigelse mod bevisførelse uden rettens tilladelse efter § 185, stk. 2, men tillige at begrunde en sådan indsigelse, også uanset at bistandsadvokaten i denne henseende til en vis grad må komme ind på bevisførelsen om skyldsspørgsmålet.«

2.3. Forarbejderne til lov nr. 558 af 24. juni 2005

I de almindelige bemærkninger til lov nr. 558 af 24. juni 2005 om ændring af retsplejeloven (Forbedring af voldtægtsofres retsstilling m.v. og beskikkelse af bistandsadvokat for pårørende til afdøde i straffesager mod politipersonale) tilsluttede Justitsministeriet sig Strafferetsplejeudvalgets synspunkter vedrørende udformningen og anvendelsen af § 185, stk. 2. Ministeriet var endvidere enig i, at der skulle iværksættes en indberetningsordning vedrørende bestemmelsen.

Justitsministeriet fandt endelig, at der burde indsættes en bestemmelse i retsplejeloven om, at bistandsadvokaten har ret til at gøre indsigelse mod bevisførelse efter retsplejelovens § 185, stk. 2, jf. herved retsplejelovens § 741 c, stk. 1, 2. pkt.

3. Generelt om retsplejelovens § 185, stk. 2

Retsplejelovens § 185 har følgende ordlyd:

»§ 185. Bevisførelse om et vidnes almindelige troværdighed må kun finde sted på den måde og i den udstrækning, som retten bestemmer. Spørgsmål om, hvorvidt vidnet er under tiltale eller har været straffet, stilles og besvares skriftligt. Kun retten og parterne gøres bekendt med svaret.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt., finder tilsvarende anvendelse med hensyn til bevisførelse om den forurettedes tidligere seksuelle adfærd i sager vedrørende overtrædelse af straffelovens §§ 216, 217 eller 218, stk. 2, samt §§ 224 eller 225, jf. §§ 216, 217 eller 218, stk. 2. En sådan bevisførelse kan kun tillades, hvis det antages at være af væsentlig betydning for sagen.«

Bestemmelsen i § 185, stk. 2, blev indsat i retsplejeloven ved lov nr. 257 af 27. maj 1981. I det oprindelige lovforslag (Folketingstidende 1980/81, tillæg A, sp. 3833f) indeholdt § 185, stk. 2, et absolut forbud med bevisførelse om forurettedes tidligere seksuelle adfærd. I bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse anføres følgende herom: